

ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų transatlantiniai ekonominiai santykiai

Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų transatlantinių ekonominių santykių (2005/2082(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1990 m. Transatlantinę deklaraciją dėl EB ir JAV santykių, 1995 m. gruodžio 3 d. Naująją transatlantinę darbotvarkę¹ ir 1998 m. gegužės 18 d. Transatlantinės ekonominės partnerystės dokumentą²,
- atsižvelgdamas į 1998 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujoji transatlantinė rinka“ (NTR) (KOM(1998)0125),
- atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 21 d. Bonos deklaraciją³ ir ypač į jos skirsnius „Gerovės ir plėtros sparčiai kintančiame pasaulyje skatinimas“ ir „Ankstyvojo išpėjimo gerinimas“⁴,
- atsižvelgdamas į 2002 m. gegužės 2 d. „Pozityvios ekonomikos darbotvarkę“⁴,
- atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 9 d. savo rezoliuciją dėl transatlantinių santykių⁵, taip pat į ankstesnes 2001 m. gegužės 17 d.⁶, 2001 m. gruodžio 13 d.⁷, 2002 m. gegužės 15 d.⁸ bei 2003 m. birželio 19 d.⁹ rezoliucijas ir į 2004 m. balandžio 22 d.¹⁰ bei 2005 m. sausio 13 d. rezoliucijas¹¹,
- atsižvelgdamas į 2001 m. kovo 20 d. Komisijos komunikatą „Transatlantinių ryšių stiprinimas: dėmesys strategijai ir rezultatų siekimas“ (KOM(2001)0154),
- atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikatą „Stipresnė ES bei JAV partnerystė ir atviresnė rinka XXI amžiuje“ (KOM(2005)0196),
- atsižvelgdamas į 2004 m. deklaraciją dėl „Mūsų ekonominės partnerystės stiprinimo“¹²,
- atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 20 d. Vašingtone įvykusio ES ir JAV aukščiausio lygio

¹ Pasirašyta ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime Madride.

² Bendras pareiškimas priimtas ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime Londone.

³ Pasirašyta ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime Bonoje.

⁴ Susitarta ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime Vašingtone.

⁵ OL C 124 E, 2006 5 25, p. 556.

⁶ OL C 34 E, 2002 2 7, p. 359.

⁷ OL C 177 E, 2002 7 25, p. 288.

⁸ OL C 180 E, 2003 7 31, p. 392.

⁹ OL C 69 E, 2004 3 19, p. 124.

¹⁰ OL C 104 E, 2004 4 30, p. 1043.

¹¹ OL C 247 E, 2005 10 6, p. 151.

¹² Pasirašyta ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime Šanone 2004 m. birželio 25–26 d.

susitikimo rezultatus ir ypač į jo Ekonomikos iniciatyvą „Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų iniciatyva transatlantinės ekonominės integracijos ir augimo stiprinimui“,

- atsižvelgdamas į Jungtinę ES ir JAV darbo programą, skirtą įgyvendinti aukščiau paminėtą neformalaus 2005 m. lapkričio 30 d. ES ir JAV ekonominio ministrų lygmens susitikimo metu priimtą Ekonomikos iniciatyvą,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 9 d. pateiktą JAV Kongreso rezoliucijos Nr. 77 dėl transatlantinių santykių projektą,
 - atsižvelgdamas į ESBO tyrimą, susijusį su produktų rinkos liberalizavimu ir kliūčių tarptautinei prekybai bei investicijoms mažinimo nauda („Preferenciniai prekybos režimai žemės ūkio ir maisto produktų rinkose – Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų atvejis“, paskelbtas 2005 m. kovo mėn.),
 - atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasiruošimo Šeštajai Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijai Honkonge¹,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto organizuotą Europos Parlamento 2005 m. gegužės 26 d. klausymą dėl transatlantinių ekonominių santykių,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto darbo dokumentą (PE 364.940),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 1 d. savo rezoliuciją dėl ES ir JAV santykių pagerinimo įgyvendinant Transatlantinės partnerystės susitarimą²,
 - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomones (A6-0131/2006),
- A. kadangi šioje rezoliucijoje dėmesys visų pirma skiriamas ES ir JAV ekonominiams santykiams, turėtų būti pripažinta, kad transatlantiniai santykiai apima visas Europos ir Amerikos valstybes,
- B. kadangi glaudesnė dviejų ekonomikų, turinčių panašų pagrindą, lėšų paskirstymo sistemas ir ekonominius modelius, integracija yra natūrali pasekmė, tačiau dėl istorinių, kultūrinių ir ekonominių priežasčių jos niekuomet netaps identiškos;
- C. kadangi ES ir JAV ekonominiai ryšiai yra svarbus stabilizuojantis transatlantinių santykių veiksnys ir per pastaruosius dešimtmečius išaugo tiek, kad abi partnerės yra vis labiau suinteresuotos viena kitos ekonomine plėtra,

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2005)0461.

² Priimti tekstai, P6_TA(2006)0238.

- D. kadangi tvirti ES ir JAV politiniai ir ekonominiai santykiai ir bendrų standartų sukūrimas iš karto daro teigiamą šalutinį poveikį Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos susitarimo šalims,
- E. kadangi Europos Sąjunga ir JAV, vykdydamos savo partnerystę ir dalyvaudamos didesnio masto pasaulinėse institucijose, turėtų įsipareigoti remti tarptautines ir daugiašales prekybos (PPO), socialines (TDO) ir aplinkos (IPCC ir UNEP) normas;
- F. kadangi didžiausios prekybos tarp ES ir JAV kliūtys yra žemės ūkyje, įskaitant tarifus, kvotas, gamybą, eksportą ir subsidijas bei technines kliūtis, ir kadangi prekybos paslaugomis protekcionizmo lygis išliko aukštas, o tarifai pagamintoms prekėms, išskyrus jautrių sektorių produktus, palaipsniui panaikinti,
- G. kadangi reikia didesnio politinio vadovavimo ir vizijos, kad, atsižvelgiant į naująją tikrovę ir senus konfliktus bei toliau stiprinant transatlantinius ryšius, būtų atnaujinta 1995 m. Naujoji transatlantinė darbotvarkė (NTD) ir 1998 m. Transatlantinė ekonominė partnerystė,
- H. kadangi Europa ir JAV privalo žengti į ateitį, remdamosi aiškia prielaida, kad stipresnis transatlantinis ryšys įgaus pasaulinę svarbą ir todėl bus atsižvelgta į kitų ekonomikos veikėjų, šalių ir tautų interesus, kad būtų skatinamas tolygesnis gerovės augimas ir sėkmingai kovojama su globaliais iššūkiais tarpusavyje susijusiose saugumo, pasaulio ekonomikos valdymo, aplinkosaugos ir skurdo mažinimo srityse,
- I. kadangi ES ir JAV dvišaliai ekonominiai santykiai ir daugiašalė darbotvarkė turėtų būti vertinami kaip papildantis ir abi šalis stiprinantis procesas, kuris teigiamai paveiks Europos ir Amerikos santykius, su sąlyga, kad regioninėse derybose dėl rinkos integracijos taip pat būtų atsižvelgta ir į regionų interesus,
- J. kadangi skirtingų ekonominių ir teisinių priemonių ir procedūrų tomis pačiomis sąlygomis taikymas transatlantinės ekonominės partnerystės srityje turėtų būti deramai valdomas, kad būtų užkirstas kelias transatlantinės rinkos susiskaidymui,
- K. kadangi labiau suderinta ES ir JAV reglamentavimo aplinka būtų naudinga apskritai visoms šalims ir ypač kaimyniniams prekybos partneriams bei besivystančioms šalims,
- L. kadangi Parlamento remiamas Finansinių paslaugų veiksmų planas buvo labai svarbus kuriant konkurencingesnes ES kapitalo rinkas, kurios sustiprino Europos konkurencingumą,
- M. kadangi didėjanti pokių sparta, būdinga abiem technologijų ir informacinėms visuomenėms, rodo, kad ES kokybės ir kiekybės požiūriu turi padidinti pastangas, dedamas mokslinių ir technologinių tyrimų srityje, kad būtų užpildyta technologinė praraja, skirianti ją nuo atitinkamo JAV sektoriaus, ir taip užtikrinti, kad vykdant dvišalę prekybą būtų garantuotos tinkamos sąlygos lygybei;
- N. kadangi stipresni transatlantiniai ekonominiai ryšiai gali labai prisidėti siekiant Lisabonos tikslų,

De facto transatlantinė rinka

1. pabrėžia, kad nors pastaraisiais metais galėjo atrodyti, jog ES ir JAV politinių santykių įtampa kartais paliesdavo ir ekonomikos sritį; kadangi taip pat galėjo atrodyti, kad globalizacijos ir naujų rinkų, pavyzdžiui, Kinijos, Indijos ir Brazilijos, patrauklumas sumažino ES ir JAV ekonominių ryšių apimtį arba reikšmę; iš tiesų naujausi darbai¹ aiškiai įrodo, kad yra priešingai:
 - a) prekyba tarp dviejų didelių rinkų pasiekė precedento neturintį lygį, kai vien prekybos mainų suma sudaro vieną milijardą EUR per dieną;
 - b) prekyba paslaugomis toliau smarkiai augo, t. y. Europos eksportas į JAV sudarė beveik 120 milijardų eurų arba trečdalį bendros Europos užsienio prekybos apimties. Prekybos paslaugomis su JAV priaugis sudarė 15 milijardų eurų;
 - c) abišalės tiesioginės užsienio investicijos (glaudžiausios integracijos abipus sienos forma) abipus Atlanto labai išaugo ir šiuo metu siekia daugiau 1,5 trilijono eurų;
 - d) Europos ir JAV užsienio bendrovių filialų pelnas jų rinkose nuo 2003 m. didėjo iki rekordinių skaičių;
2. pažymi, kad tokie ES ir JAV ekonominiai ryšiai lemia didelį užimtumą, kadangi dėl transatlantinės ekonomikos abiejose pusėse atsirado jau maždaug 7 milijonai darbo vietų, kurie yra priklausomi nuo jos funkcionavimo ir plėtros;
3. pažymi, kad nors ES ir JAV ekonomikos yra taip tarp savęs susijusios ir integruotos, kad sudaro tikrą transatlantinę rinką, didelis augimo ir užimtumo potencialas vis dar yra neišnaudojamas dėl išlikusių prekybos kliūčių;
4. teigia, kad ES ir JAV santykius yra neigiamai paveikęs politinis konfliktas ir gana dažnai jie pasižymi retoriniais ir prekybos ginčais; pažymi, kad abiejose Atlanto pusėse nepaisoma, kokia glaudi ir integruota yra transatlantinė ekonomika; todėl įspėja apie pavojų, glūdinį vertinant šiuos unikalius santykius kaip savaime suprantamą dalyką, elgiantis su jais atsainiai ir neskiriant jiems reikiamo politinio dėmesio ir įsipareigojimų;
5. nuogaštuoja, kad dabartiniai transatlantinių ryšių pagrindai per mažai atspindi pirmiau minėtą realybę; todėl reikalauja aiškesnio strateginio požiūrio su ateities vizija, kad būtų deramai reaguojama į neatidėliotinas ekonomines problemas, susijusias su ES ir JAV ekonomika, pvz., konkurencijos politiką, standartizuotą įmonių valdymą, suderinamus arba bendrus standartus ir veiksmingesnį bendradarbiavimą reglamentavimo srityje;

Kelias pirmyn – tvirtesnė transatlantinė ekonominė partnerystė

6. pažymi, kad pirmiau minėtas 2005 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikatas yra geras pagrindas transatlantinius ekonominius santykius stiprinti iš esmės; pabrėžia, jog reikia

¹ Daniel S. HAMILTON / Joseph P. QUINLAN (red.), Deep Integration: How Transatlantic Markets are Leading Globalization, 2005 m. birželio mėn.; Francisco CABRILLO, Jaime GARCIA - LEGAZ ir Pedro SCHWARTZ, A case for an open Atlantic Prosperity Area, FAES, 2006 m.

dirbti toliau, kad transatlantinė rinka taptų veiksminga ir strategine koncepcija, kuri sulauktų pakankamai visuomeninės ir politinės paramos;

7. rekomenduoja, kad iki kito 2006 m. aukščiausio lygio susitikimo ES ir JAV susitartų dėl 1995 m. Naujosios transatlantinės darbotvarkės (NTD) ir 1998 m. Transatlantinės ekonominės partnerystės (TEP) atnaujinimo ir parengtų naują Transatlantinės partnerystės susitarimą, kuris apimtų NTD ir TEP ir padėtų iki 2015 m. sukurti transatlantinę rinką be kliūčių, o finansinių paslaugų ir kapitalo rinkos be kliūčių sukūrimo datą paankstinti iki 2010 m.; ši iniciatyva turėtų būti paremta 2005 m. birželio ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime priimtu **Ekonominės iniciatyvos dokumentu** ir bendra ES ir JAV darbo programa, kuriose nustatomi konkretūs tikslai kiekvienam sektoriui, atsižvelgiant į 2005–2006 m. padarytą pažangą, ir apibrėžiami veiksmai, kurių reikės imtis ateityje;
8. pabrėžia, kad siūlomo partnerystės susitarimo ekonomikos skyrių turėtų sudaryti: bendradarbiavimas reguliavimo srityje; horizontaliojo pobūdžio operacinės priemonės (įskaitant efektyvią ankstyvojo išpėjimo sistemą, dvišalę prekybos ginčų sureguliuojimo priemonę ir trečiosios kartos susitarimą dėl konkurencijos teisės taikymo); ekonominio bendradarbiavimo susitarimai atskiruose sektoriuose, sudaryti remiantis pirmiau minėta Jungtine ES ir JAV darbo programa;
9. pabrėžia, kad dėl transatlantinių ekonominių santykių stiprinimo neturėtų nukentėti derinimas reglamentavimo srityje, nes tai galėtų pakirsti vartotojų pasitikėjimą sveikatos ir saugumo srityse; todėl reikalauja, kad transatlantinis vartotojų dialogas ir transatlantinis aplinkos dialogas padėtų intensyviau kurti pažangią patirtį, kad stiprėtų vartotojų sveikatos, saugumo ir aplinkos apsauga ir taip būtų palengvintas tvaresnės transatlantinės rinkos kūrimas;
10. dar kartą patvirtina, atsižvelgdamas į dabartinį augantį tarptautinį konkurencijos spaudimą, kad tokios bendros ekonominės erdvės vizija yra esminė, siekiant padidinti politinį įsipareigojimą svarbesnei ekonomikos darbotvarkei, kuri padeda didinti abiejų partnerių žiniomis grįstų ekonomikų konkurencingumą, skatinti augimą bei inovacijas ir todėl padeda kurti naujų darbo vietų bei didinti gerovę;
11. pažymi, kad suskaldyta tarptautinė reglamentavimo aplinka varžo tarptautinės prekybos augimo potencialą, ir pabrėžia, kad glaudesnis ES ir JAV bendradarbiavimas reglamentavimo srityje ypač svarbus siekiant toliau skatinti darnesnę reglamentavimo aplinką, kurioje apskritai visų šalių ir ypač besivystančių šalių ekonomikos dalyviai gali veikti mažesnėmis sąnaudomis ir mažiau varžomi;
12. atkreipia dėmesį į tai, kad teigiama JAV ir ES ekonomikų padėtis ir jų ekonominių santykių stiprinimas, ypač panaudojant oficialias priemones, dėl aptariamų ekonominių erdvių įtakos nemažai prisideda prie viso pasaulio ekonomikos augimo ir plėtros;
13. ragina transatlantines partneres, kurių bendrasis vidaus produktas sudaro apytikriai 57 proc. viso pasaulio produkto ir kurios išlieka vientisa pasaulio ekonomikos varomąją jėgą, imtis vadovaujamo vaidmens pasaulyje, pasižyminčiame stiprėjančia tarpusavio priklausomybe, naujų ekonominių jėgų atsiradimu ir pasaulinių uždavinių, peržengiančių vienos valstybės ribas, daugėjimu; dėl to siūlo dažniau nuodugnai ir sistemingai

konsultuotis bendrais ekonomikos klausimais su kitais svarbiais ekonomikos veikėjais (įskaitant Indiją, Japoniją, Braziliją, Kanadą, Meksiką, Čilę, Rusiją ir Kiniją);

14. mano, kad atsižvelgiant į pasaulinės ekonomikos interesus, išskyrus specialias ekonomikos sritis, norint didesnio prekybos saugumo ir stabilumo, būtina siekti tinkamo ir glaudesnio pinigų vertės svyravimų koordinavimo;

Dohos plėtros darbotvarkė

15. pabrėžia, kad ES ir JAV turi specialių įsipareigojimų konstruktyviai dirbti kartu PPO daugiašalėse derybose; ragina abi partneres gerbti ambicingą ir plačią Dohos plėtros darbotvarkės programą, visiškai atsižvelgiant į plėtros lygmenį, kad būtų atvertos galimybės sėkmingai baigti Dohos derybų raundą 2006 m.;
16. ragina ES ir JAV iki galo laikytis įsipareigojimų tęsti PPO daugiašalės derybas, o ne imti konkuruoti sudarant dvišalius arba regioninius prekybos susitarimus; dar kartą ragina Komisiją nesvarstyti, prieš tai atitinkamai nepasikonsultavus su Europos Parlamentu, potencialių naujų dvišalių arba regioninių prekybos susitarimų reikalingumo ir galimumo juos pasiekti;
17. tikisi, kad ES ir JAV bus gerokai sumažinti didžiausi tarifai ir kiti svarbūs tarifai, nepriklausomai nuo to, ar Dohos derybų raundas buvo sėkmingai baigtas;
18. džiaugiasi PPO derybose pasiektu susitarimu dėl visų formų subsidijų žemės ūkio produktų eksportui, įskaitant ir subsidijas maisto produktams bei kitas eksporto subsidijų gražinimo sistemas, panaikinimo iki 2013 m. ir pabrėžia, kad panaši pažanga jau pasiekta vidaus paramos ir rinkos atvėrimo srityse;
19. ragina JAV pašalinti maitų kliūtis, pvz., vartotojo mokamą maito dalį ir pernelyg didelius važtaraščių reikalavimus importuotojams; apgailestauja, kad JAV maitų ir sienų apsaugos biuras nepripažįsta ES kaip maitų sąjungos ir kaip kilmės šalies; ragina JAV vyriausybę pakeisti jos neigiamą poziciją ES narystės Pasaulio maitų organizacijoje (PMO) klausimu;

Ekonominės iniciatyvos tąsa bei neformalus 2005 m. lapkričio 30 d. ES ir JAV ekonominių ministrų lygio susitikimas

20. remia ES ir JAV ekonomikos ministrų susitikime priimtą Ekonomikos deklaracijai įgyvendinti skirtą Jungtinę ES ir JAV darbo programą, kurioje įvardijama konkreti vienuolikos sričių veikla, turinti paskatinti transatlantinę integraciją; tačiau ragina abi partneres įsitraukti į sąžiningą bendros Darbo programos įgyvendinimo ir plėtojimo procesą, kuris būtų kryptingesnis ir pretenzingesnis, turėtų ilgalaikius strateginius tikslus ir detalų bendrų veiksmų ir projektų įgyvendinimo tvarkaraštį, atsižvelgiantį į specifinį nepriklausomų reguliavimo agentūrų vaidmenį; todėl pažymi, kad suinteresuoti jau vykstančių transatlantinių dialogų subjektai, įskaitant vartotojų grupes, sąjungas ir aplinkosaugos grupes, taip pat turėtų būti aktyviau įtraukti į Ekonominės iniciatyvos ir Darbo programos priežiūros bei nagrinėjimo iš naujo procesą;
21. mano, kad pasiūlyto partnerystės susitarimo ekonomikos skyriuje, atsižvelgiant į Ekonominę iniciatyvą, turėtų būti numatytos konkrečios idėjos dėl kliūčių, nesusijusių su

tarifais, panaikinimo pagrindiniuose rinkos sektoriuose, remiantis laipsnišku teisės aktų suvienodinimu ir abišaliu taisyklių bei standartų pripažinimu;

Bendradarbiavimo reguliavimo ir standartų srityje skatinimas

22. džiaugiasi, kad įsipareigojimas „įsteigti aukšto lygio Bendradarbiavimo reguliavimo srityje forumą“ – pagrindinis 2005 m. birželio mėn. aukščiausio lygio susitikimo elementas, pagaliau pradėtas įgyvendinti, ir 2006 m. pasiūlyta surengti mažiausiai du susitikimus; rekomenduoja sparčiai ir iki galo įgyvendinti 2005 m. ES ir JAV bendradarbiavimo reguliavimo srityje planą; įspėja, kad be pakankamo įvairių suinteresuotų subjektų bei agentūrų dalyvavimo ir paramos reikiamu laiku bendradarbiavimas reguliavimo srityje neduos laukiamų rezultatų;
23. pakartoja, kad ES ir JAV vis dar reikia pašalinti nemažai prekybos ir investicijų kliūčių, ir susirūpinęs pažymi, kad didėja spaudimas atsakyti į užsienio konkurenciją piktnaudžiaujant protekcionizmu arba kitomis nesąžiningos prekybos priemonėmis; pabrėžia, kad Ekonominėje iniciatyvoje vėl pakartojamas įsipareigojimas laikytis atvirumo, skaidrumo ir teisėtumo principų ir kad pasiūlytas Transatlantinės partnerystės susitarimas turėtų padėti išspręsti daugelį šių problemų;
24. pabrėžia, kad reglamentavimo kliūtys tapo viena iš svarbiausių ES ir JAV tarpusavio prekybos ir investicijų kliūčių, ir perspėja visų pirma dėl didėjančio nepagrįsto papildomo teisinio reglamentavimo valstybės lygmeniu, atitinkamų tarptautinių standartų rengiant technines taisykles nesilaikymo ir pernelyg didelės priklausomybės nuo trečiosios šalies sertifikavimo;
25. reiškia susirūpinimą dėl nepakankamai aiškaus JAV „nacionalinio saugumo“ sąvokos apibrėžimo ir pernelyg dažno šios sąvokos vartojimo prekybos ir investicijų apribojimams pagrįsti; ypač apgailestauja dėl Gynybos departamento naudojamų vadinamojo „Berry Amendment“, taip pat dėl 1988 m. „Exon-Florio Amendment“ ir paskesnių teisės aktų, kuriais siekiama apriboti užsienio investicijas arba nuosavybės teises į net mažai su nacionaliniu saugumu susijusias įmones;
26. pažymi, kad teismo taisyklių skirtumai ir praktika pripažįstant teismų sprendimus ES valstybėse ir JAV valstijose daro didelį poveikį teisiniams ginčams dėl transatlantinių sandorių; reikalauja, kad ES ir JAV įvertintų susitarimo dėl su civiliniais ir prekybos klausimais susijusių teismo sprendimų jurisdikcijos, pripažinimo ir vykdymo;
27. pažymi, kad reglamentavimo kliūtys ir nesuderinami standartai vis dar varžo transatlantinę telekomunikacijų rinką, t. y. nors devynios iš dešimties didžiausių telekomunikacijų bendrovių yra įsikūrusios ES arba JAV, nėra nė vienos JAV ar Europos bendrovės, kuri teiktų pakankamos apimties paslaugas abiejuose žemynuose;

Atviros ir konkurencingos kapitalo rinkos skatinimas

28. ragina abišaliai pripažinti ir laipsniškai suvienodinti apskaitos standartus, užtikrinant patikimą reguliuojamąją kontrolę, kad bendrovės galėtų taikyti vieną bendrą standartą abiejų blokų rinkose ir kad būtų galima sumažinti kotiravimo sąnaudas; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją atlikti nuodugnią Tarptautinės apskaitos standartų tarybos (angl. *International Accounting Standards Board*) ir (arba) Finansinių apskaitos standartų

tarybos (angl. *Financial Accounting Standards Board*) vykdomų visiško atitikimo gairių taikymo stebėseną, kad būtų išvengta amerikietiško tendencingumo;

29. ragina skatinti finansinių rinkų reguliavimo dialogą tarp Europos Parlamento, Komisijos, atitinkamų JAV valdžios institucijų ir JAV Kongreso ekonomikos komiteto du kartus per metus atliekant transatlantinių finansinių paslaugų politikos peržiūrą prieš kiekvieną metinį ES ir JAV vadovų susitikimą ir jam pasibaigus; gerai vertina pramonės atstovų, pvz., Ateities sandorių ir opcijų asociacijos, iki šiol nuveiktą darbą;
30. griežtai atmeta tai, kad JAV atidėjo Bazelio II susitarimo dėl kapitalo reikalavimų įgyvendinimą, ir ragina JAV gerbti savo įsipareigojimus siekiant sukurti bankams vienodas veiklos sąlygas visame pasaulyje; yra įsitikinęs, kad požiūrių skirtumai gali sutrukdyti ES bankams, vykdančioms veiklą JAV, įdiegti integruotas rizikos valdymo sistemas;
31. reiškia nepasitenkinimą tuo, kad ES perdraudėjams JAV reikia visiškai apsidrausti nuo rizikos ir kad taikomos itin diskriminuojančios valstijų taisyklės, pagal kurias reikia perfinansuoti įsipareigojimus išlaikant aukštą papildomų garantijų lygį (JAV akredituotiems perdraudėjams, veikiantiems toje šalyje, tokie reikalavimai netaikomi); ragina kompetentingas JAV institucijas toliau siekti transatlantinio abipusio pripažinimo ir bendrų mokumo ir ataskaitų reikalavimų;
32. reikalauja greitai suvienodinti JAV vertybinių popierių rinkų išbraukimo iš biržos prekybos sąrašo taisyklės, kurios šiuo metu kelia sudėtingus reikalavimus ES bendrovėms, siekiančioms išsiregistruoti; džiaugiasi naujaisiu JAV Vertybinių popierių ir biržos komisijos pasiūlymu atsižvelgti į prekybos mastą, o ne į akcininkų skaičių kaip į pagrindinį kriterijų, ir prašo Komisiją, siekiant užtikrinti ES interesų apsaugą, stebėti pažangą šioje srityje;
33. mano, kad reikalingas nuoseklesnis dialogas įmonių valdymo klausimais ir dialogas dėl reikalavimų derinimo įmonių valdymo ir priežiūros srityse vengiant ekstrateritorinių incidentų, kaip antai dėl *Sarbanes-Oxley* akto, ir gerinant, pavyzdžiui, transatlantinį įmonių valdymo dialogą; ragina vykdyti nuodugnesnę bendrą ES ir JAV didžiųjų didelės rizikos investicinių bendrovių kontrolę;
34. prašo, kad Komisija pateiktų naują pranešimą apie ES santaupų mokesčio direktyvos taikymą JAV;

Bendradarbiavimas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo srityse

35. pažymi, kad atviros rinkos yra ypač priklausomos nuo saugių ir patikimų struktūrų ir kad atsakomybė ir pasitikėjimas – gyvybiškai svarbios pasaulinės prekybos ryšių prielaidos; reiškia paramą glaudžiam ES ir JAV bendradarbiavimui Finansinių veiksmų darbo grupėje toliau kovojant su įmonių ir finansiniu sukčiavimu, pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, siekiant išvengti nereikalingo trukdymo įprastiems komerciniams ir privatiems sandoriams;

Inovacijų ir technologijų plėtros skatinimas

36. sveikina siekį abipus Atlanto skatinti sąveiką daugelyje stipresnių žiniomis pagrįstų ekonomikų plėtrai svarbių sričių;

37. ragina sukurti transatlantinių tyrimų partnerystę, į bendrus tyrimų projektus taip pat įtraukiant ir MVI, ir imtis priemonių, skatinančių Europos mokslo darbuotojus grįžti į Europą;
38. pažymi, kad abiem pusėms naudinga skatinti bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir plėtros srityje ir vykdyti investicijų programas, pvz., šiose srityse:
- a) greitojo žemės transporto technologijų ir ypač naujų efektyvaus masinio pervežimo sistemų, skirtų miestų plėtrai;
 - b) sintetinio kuro ir elektra varomų mechanizmų automobiliams, sunkvežimiams ir autobusams kūrimo bei kuro elementų panaudojimo ir kt.;
 - c) naujų technologijų, skirtų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, kūrimo;
39. šiuo klausimu primena valstybėms narėms ir JAV įsipareigojimą, kurį abi šalys išreiškė Jungtine 2003 m. deklaracija dėl vandenilio ekonomikos skatinimo, ir sveikina padarytą pažangą, bet mano, kad reikia toliau bendradarbiauti;
40. mano, kad informacinės ir komunikacinės technologijos (IKT) yra labai svarbios abiem ekonomikoms; todėl ragina imtis bendrų priemonių siekiant:
- a) skatinti pagrindinių technologijų, pvz., plačiajuostės radijo signalų sistemos, radijo dažnio nustatymo prietaisų ir kitų pažangių technologijų naudojimą, atsižvelgiant į sistemų veikimo suderinamumą;
 - b) apsaugoti tinklus ir pagerinti informacijos srautą, atkreipiant dėmesį į el. pašto šiukšles;
 - c) užtikrinti glaudų bendradarbiavimą tarp „kibernetinio saugumo agentūrų“;
 - d) atkreipti dėmesį į didelę tarptinklinio ryšio kainą;
41. tiki, kad 7-oji mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros pagrindų programa suteiks unikalią galimybę bendrai veiklai šiose srityse:
- a) nustatant tyrimų bendradarbiavimo prioritetines sritis, siekiant sukurti naujas transatlantines rinkas (pvz., vandenilio kuro elementų technologijos ir nanotechnologijų);
 - b) vykdant bendrus tyrimus civilinės saugos srityse ir iš sudėtingų tinklo sistemų patikimumo ir informacinių infrastruktūrų, kuriomis pagrįstos informacinės visuomenės technologijos;
 - c) skatinant glaudesnę Europos mokslinių tyrimų tarybos (ERC) ir Nacionalinio mokslo fondo (NMF) bendradarbiavimą;

42. mano, kad naujos ir jau vykdomos kosmoso programos suteikia galimybę bendriems veiksams kosmoso tyrimų srityje:
- a) skatinant bendradarbiavimą esminėse srityse: žemės stebėjimo, palydovinės navigacijos (kaip nurodyta GALILEO programoje ir GPS), elektroninės komunikacijos, erdvėtyros ir kosmoso tyrimų;
 - b) atkreipiant dėmesį į reguliavimo kliūtis, trukdančias kurti gerai veikiančią transatlantinę kosmoso pramonės rinką;
 - c) panaikinant nereikalingas kontrolės priemones, taikomas remiantis JAV tarptautinės ginklų prekybos taisyklėmis ir liberalizuojant raketų nešėjų rinką;
43. prašo Komisiją, be jau vykdomų pandeminių ligų mokslinių tyrimų, papildomai pateikti pasiūlymą dėl bendros Maliarijos mokslinių tyrimų programos;
44. pritaria veiksams, skatinantiems verslumą ir rizikavimą ES, pagrįstiems atitinkamais JAV teigiamos patirties šioje srityje pavyzdžiais;

Prekybos, kelionių ir saugumo plėtojimas

45. pažymi, kad vizų politika dabar yra išimtinė Bendrijos kompetencija; prašo Komisiją nedelsiant pradėti derybas su JAV administracija, kad Vizų atsisakymo programa būtų taikoma visiems Europos piliečiams ir būtų panaikinta dabartinė diskriminacija, visų pirma naujųjų valstybių narių atžvilgiu;
46. pabrėžia, kad sudėtingas vizų įsigijimo mechanizmas padidino įmonių ir piliečių išlaidas; pritaria „Patikimo asmens“ (angl. *Trusted Person*) iniciatyvai, kuri būtų paremta kartu parengtais standartais ir palengvintų verslo arba turistines keliones;
47. apgailestauja, kad daugumai ES piliečių vis dar taikomi griežti vizų apribojimai, stabdantys laisvą darbuotojų, taip pat asmenų, vykstančių arba esančių JAV verslo reikalais, judėjimą; ragina JAV parodyti daugiau lankstumo šioje srityje, visų pirma Europos piliečių, reguliariai vykstančių į JAV verslo reikalais, atžvilgiu;

Energijos efektyvumo skatinimas

48. rekomenduoja, atsižvelgiant į tai, kad energetikos politika – svarbus ekonomikos plėtros veiksnys, neatsiejamas nuo esminių geopolitinių klausimų ir užsienio politikos, skatinti žymiai atviresnes diskusijas dėl pasaulinės prekybos energetikos srityje atvirumo didinimo, atsinaujinančių energijos šaltinių skatinimo pasaulio mastu, glaudesnio bendradarbiavimo su tiekėjais vystymo ir dėl bendros energetikos saugos strategijos ir kitų atitinkamų politikos krypčių, skirtų skatinti geopolitinį ir ekonominį tiekimo ir tranzito valstybių stabilumą, parengimo;
49. apgailestauja, kad tik ES imasi iniciatyvos tarptautinės klimato politikos srityje, kad JAV yra daugiausiai pasaulyje šiltnamio efektą sukeliančių dujų į atmosferą išmetanti valstybė ir kad dėl to vis dar būtina visais politikos lygmenimis primygtinai reikalauti, jog JAV prisiimtų įsipareigojimus, susijusius su klimato kaita; todėl apgailestauja, jog JAV administracija ir toliau atsisako bet kokios prasmingos partnerystės nagrinėjant klimato

kaitos klausimus, tačiau pažymi, kad ji padarė nedidelę pažangą, nes dabar ji, kaip buvo susitarta 2005 m. gruodžio mėn. Monrealio konferencijoje dėl Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos, pasiruošusi užmegzti išsamų vilčių teikiančią dialogą; džiaugiasi, kad JAV randasi interesų koalicija, įskaitant ir abiejų rūmų Kongreso bei abiejų partijų narius, valstijų įstatymų leidėjus, vietos valdžios institucijas, nevyriausybinės organizacijas ir verslo bendruomenės atstovus, reikalaujanti platesnio užmojo darbotvarkės siekiant susidoroti su šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos problema;

50. mano, kad energijos sektoriuje tiek ES, tiek JAV susiduria su bendrais iššūkiais ir kad, nors abi šalys atskirai ėmėsi reikšmingų priemonių, šiam sektoriui reikia abiem šalims naudingo požiūrio, siekiant:
- a) sukurti bendrą strategiją, kuria įgyvendinant konkrečias priemones būtų skatinamas energijos efektyvumas, atsinaujinančios energijos šaltiniai ir energijos tiekimo saugumas tiek energijos prasme, tiek transportavimo sektoriuje;
 - b) sukurti švarias kogeneracinių jėgainių (angl. CHP) ir atsinaujinančias technologijas (pvz., anglies teršalų sulaikymą ir saugojimą ir kitas technologijas, kurių metu išskiriama mažai anglies);
 - c) paraginti JAV ir kylančios ekonomikos naujas pramonines valstybes, pvz., Kiniją ir Indiją, pasibaigus Kioto protokolo galiojimui, kartu su ES imtis priemonių, skirtų ilgu laikotarpiu tvariai sumažinti emisijas ir tinkamai bei teisingai išlaidų ir aplinkos požiūriu reaguoti į klimato pokyčių jau padarytus nuostolius;
 - d) pripažinti svarbų vaidmenį, kurį branduolinė energija atlieka tiekiant be anglies pagamintą energiją, ir tęsti bendrus tyrimus siekiant išplėtoti šią gyvybiškai svarbią technologiją ir ieškant būdų, kuriais ji galėtų paskatinti sukurti vandenilio ekonomiką;
 - e) kartu su Tarptautine atominės energijos agentūra parengti bendrą pasiūlymą dėl išsamaus pasaulinės branduolinės politikos plano, kuriuo remiantis būtų stiprinamas saugumas ir užkertamas kelias piktnaudžiauti branduoline medžiaga karo tikslais;
 - f) sukurti bendrą strategiją, susijusią su kitomis šalimis, turinčiomis didelę arba greitai didėjančią energijos paklausą, arba su gamintojų šalimis ir šiuo pagrindu, kilus konfliktams dėl energijos tiekimo, pasiūlyti taikinimo procedūrą;
51. pabrėžia, kad ES ir JAV reikia glaudžiau moksliskai bendradarbiauti nagrinėjant biokuro klausimus ir siūlo, kad iniciatyva sukurti bendrą ES ir JAV biokuro darbo programą, pagal kurią dėmesys sutelkiamas specialiai į antrosios kartos bioetanolį ir biodyzeliną, būtų kaip įmanoma greičiau įgyvendinta;

Intelektinės nuosavybės teisės (INT)

52. pritaria ES ir JAV ekonomikos ministrų susitikime pasiektam susitarimui iki 2006 m. ES ir JAV aukščiausio lygio susitikimo parengti Bendradarbiavimo INT įgyvendinimo srityje strategiją, skirtą INT pažeidimų sprendimo ir neveiksmingo įgyvendinimo trečiosiose šalyse, ypač Kinijoje ir Rusijoje, klausimams, geresniam muitinių ir pasienio

bendradarbiavimui, viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės ir koordinuotos techninės pagalbos trečiosioms šalims skatinimui;

53. apgailestauja dėl bendro geografinių ypatybių supratimo trūkumo; apgailestauja, kad dviejų visiškai skirtingų patentų sistemų sambūvis (JAV galioja pirmo išradėjo (angl. *first-to-invent*) sistema, visame likusiame pasaulyje – pirmo pareiškėjo (angl. *first-to-file*) sistema) vis dar sudaro nemažų sunkumų ES įmonėms; ragina JAV Kongresą testuoti patentų sistemos reformas siekiant pereiti prie pirmo pareiškėjo sistemos;
54. ragina ES ir JAV, pasitelkiant atitinkamas priemones, kartu kovoti su INT pažeidinėjimu trečiojoje šalyje, visų pirma Kinijoje ir Rusijoje;

Investicijos

55. rekomenduoja 2006 m. aukščiausio lygio susitikime oficialiai priimti išsamų aprašą, kuriame būtų išskirtos kliūtys abipusėms investicijoms, taip pat sąrašą reikalingų specialių priemonių, skirtų sumažinti arba panaikinti tokias kliūtis, visiškai laikantis vidaus rinkos taisyklių, įskaitant su viešosiomis paslaugomis susijusias nuostatas ir atsargumo principą;
56. remia investicijų skatinimo priemones ir laipsnišką visų su investicijomis susijusių kliūčių pašalinimą: suvienodinant apskaitos standartus, suvienodinant finansinių rinkų sąlygas, užtikrinant sąžiningą tarpusavio konkurencijos politiką ir palaipsniui panaikinant tam tikruose sektoriuose vis dar pasitaikančias protekcionistines priemones; kelia klausimą dėl vis dar galiojančių nuosavybės apribojimų JAV, ypač gynybos ir aviacijos srityse, ir pritaria JAV užsienio investicijų komiteto reformai; ragina Komisiją ištirti kliūtis, trukdančias įmonių perėmimams vidaus rinkoje, nes dėl to ES įsigijėjų padėtis yra blogesnė nei JAV; ragina Komisiją užtikrinti, kad nuosavybės apribojimai ES nebūtų naudojami kaip atsakas į JAV esančius apribojimus;

Konkurencijos politika ir jos įgyvendinimas

57. prašo sukurti jungtinę transatlantinę konkurencijos politikos sistemą, kuri pagerintų numatytų reikalavimų įgyvendinimo koordinavimą ir palengvintų keitimąsi konfidencialia informacija; atkakliai tvirtina, kad svarbiausia siekiant sukurti konkurencingą ir vienodą transatlantinę rinką yra abiem pusėms tolygiai taikyti konkurencijos taisykles abiejose Atlanto pusėse, nesvarbu, kokioje šalyje įsteigta bendrovė;
58. remia tikslą pasirašyti papildomą konkurencijos susitarimą su JAV, kuris leistų keistis slapta informacija atliekant tyrimus pagal ES ir JAV konkurencijos teisę;

Pirkimai

59. rekomenduoja 2006 m. aukščiausio lygio susitikime oficialiai priimti išsamų visų teisinių, praktinių ir techninių kliūčių pirkimams abipus sienos, su kuriomis susiduria abi partnerės, aprašą ir sąrašą priemonių joms spręsti, kur būtų atskirai atsižvelgiama į visuotinės svarbos paslaugas; ragina abi partneres neapsiriboti esamais ir būsimais Viešųjų pirkimų susitarimo (angl. GPA) įsipareigojimais, taip sudarant galimybes, viena vertus, išplėsti abiejų pusių galimybių sritį, kita vertus, padidinti Europos konkurencingumą ir sukurti naujas rinkas ES įmonėms, ypač MVI;

60. remia tvirtesnę ES ir JAV bendradarbiavimą dėl viešųjų pirkimų rinkos atvėrimo; pabrėžia, kad priėmus vienodas konkurencijos sąlygas šiame sektoriuje atsivers naujos galimybės ES Bendrijos įmonėms ir ypač MVĮ;
61. apgailestauja, kad JAV taiko daugybę diskriminacinių nuostatų, skatinančių pirkti amerikietiškas prekes (angl. *Buy America*), ir jų sąrašas ilgėja; ypač apgailestauja dėl to, kad Europos gynybos srities įmonėms vis dar sunku plėtoti savo verslą JAV gynybos srities rinkoje ir įsigyti su gynyba susijusios JAV technikos, kadangi gynybos srities viešuosiuose pirkimuose ir apskritai gynybos pramonės sektoriuje trūksta tikro transatlantinių ryšių dvipusiškumo; prašo JAV Kongresą pripažinti transatlantinės ekonomikos realybę net su saugumu susijusiuose sektoriuose;

Paslaugos / Abipusis kvalifikacijos pripažinimas

62. pažymi, kad tik architektų gildija paragino kompetentingas abiejų šalių institucijas į Darbo programą įtraukti abipusio kvalifikacijos pripažinimo klausimo nagrinėjimą; pripažįsta, kad kitų profesijų atstovai, atrodo, teikia pirmenybę tam, jog pripažinimo klausimą spręstų atitinkamos bendradarbiaujančios asociacijos; prašo Komisijos pateikti pranešimą atitinkamiems Europos Parlamento komitetams apie iš abiejų pusių egzistuojančias abipusio kvalifikacijos pripažinimo kliūtis;
63. pažymi, kad JAV valstijose vis dar esama didelių horizontalaus diplomų ir kvalifikacijos pripažinimo skirtumų, kurie varžo tolesnę transatlantinės rinkos plėtrą, visų pirma paslaugų sektoriuje; ragina Komisiją inicijuoti derybas siekiant sudaryti susitarimus konkrečiuose sektoriuose, pavyzdžiui, dėl pilotų licencijų; ragina JAV parengti atitinkamą sistemą remiantis Europos modeliu, pagal kurią valstybių abipusiškai pripažįstami beveik visi diplomai ir profesinė kvalifikacija, kaip yra ES vidaus rinkoje;

Paslaugos / Transporto paslaugos

64. sveikina pasiektą pažangą derybose dėl ES ir JAV oro paslaugų liberalizavimo ir pabrėžia būtinybę kiek įmanoma greičiau pasiekti visišką sutarimą, pagrįstą abipusiškumu, kuris išspręstų problemą dėl nuosavybės teisių apribojimo JAV oro linijose;
65. teigia, kad, atsižvelgiant į didelę prekybos ir turizmo svarbą abiem pusėms, į 2007 m. numatytą sudaryti susitarimą dėl transatlantinės partnerystės būtinai turi būti įtrauktas atskiras transporto politikos skyrius, papildant šias priemones vadovų susitikimais, JAV Kongreso ir Europos Parlamento transporto komitetų narių posėdžiais, JAV transporto sekretoriaus ir už transportą atsakingo Europos Komisijos nario bei Komisijos pareigūnų susitikimais, taip pat skrydžių saugos agentūrų ir atitinkamų federalinių institucijų bendradarbiavimu;

ES ir JAV ginčų sprendimas PPO

66. tvirtina, kad, nors PPO kolegijos gali išprovokuoti didelius politinius nesutarimus, prekybos arba ekonomikos ginčai yra natūrali sudedamoji transatlantinių ekonominių santykių dalis;

67. rekomenduoja bendrą strategiją, pagrįstą trimis punktais ir skirtą sumažinti ginčus tarp didžiausių pasaulio prekybos galių, kurie PPO išplinta plačiau:
- a) oficialus aukščiausio lygio įsipareigojimas gerbti daugiašalės prekybos taisykles, dėl kurių yra sutarta, ir sparčiai bei visiškai įgyvendinti PPO sprendimus;
 - b) tvirtas politinis įsipareigojimas išnaudoti visas dvišales diplomatinės priemonės prieš pasinaudojant PPO ginčų reguliavimo priemone, atsižvelgiant į poreikį apginti teisėtus gamybininkų ir prekybininkų interesus;
 - c) abi partnerės turi pripažinti, kad įstatymų leidėjai ir vyriausybės turi pagrįstą teisę ginti savo piliečių sveikatą ir aplinką, tačiau ES ir JAV turi užtikrinti, kad šių sričių reglamentai būtų nediskriminuojantys, proporcingi ir grindžiami mokslo žiniomis, siekiant išvengti piktnaudžiavimo protekcionizmu, kartu išlaikant atitikimą vidinėms nuostatomis ir atsargumo principui;
68. prašo Komisijos pateikti Europos Parlamentui ataskaitą, kurioje būtų įvertinti formalesnės dvišalių ginčų sprendimo tvarkos pranašumai ir trūkumai, atsižvelgiant į šiuo metu galiojančius panašaus pobūdžio ES ir kitų trečiųjų šalių susitarimus;
69. pažymi, kad JAV institucijų naudojama metodologija, skirta prekybos apsaugos klausimams spręsti, tam tikrais atvejais yra neteisėta prekybos kliūtis, ir pabrėžia, kad akivaizdžiai protekcionistinis JAV prekybos apsaugos priemonių taikymas (pavyzdžiui, vadinamoji Byrdo pataisa arba JAV plieno sektoriaus apsaugos priemonės) buvo sėkmingai užginčytos ne vien ES, bet ir pasinaudojant PPO ginčų sprendimo sistema;
70. pritaria JAV Kongreso priimtam 2005 m. Deficito mažinimo aktui, kuris panaikina vadinamąją Byrdo pataisą, tačiau apgailestauja, kad dėl pereinamojo laikotarpio išlygos šis aktas įsigalios ne iškart; dėl to ragina JAV Kongresą skubiai panaikinti pereinamojo laikotarpio išlygą, kad būtų užkirstas kelias dar kelerių metų konkurencijos iškraipymui JAV rinkoje importuotų prekių atžvilgiu dėl surinktų antidempingo ir antisubsidijų mokesčių paskirstymo JAV įmonėms;
71. pakartotinai išreiškia savo susirūpinimą dėl reikšmingos JAV įmonėms vyriausybės teikiamos tiesioginės ir netiesioginės paramos, kurią sudaro tiesioginės subsidijos, protekciniai teisės aktai ir mokesčių politika; ypač pabrėžia, kad visose PPO Tarybos ir Apeliacinio organo ataskaitose dėl Užsienio prekybos įmonių (angl. *Foreign Sales Corporations (FSC)*) programos daroma išvada, kad, nepaisant tam tikrų žymių teisės aktų pakeitimų, JAV šiuo metu turi tvirtai laikytis ankstesnių PPO Ginčų sprendimo tarybos (GST) sprendimų ir rekomendacijų; dėl to ragina JAV Kongresą visiškai suderinti su PPO sprendimais ir GST rekomendacijomis Darbo vietų kūrimo akte (angl. *The American Jobs Creation Act (Jobs Act)*), į kurį įtraukta išlyga, kuria leidžiama netaikyti naujų nuostatų (angl. *Grandfathering Clause*);
72. džiaugiasi, kad ilgai trukęs ginčas dėl užsienio prekybos įmonių buvo baigtas panaikinus JAV įmonėms JAV darbo vietų kūrimo akte nustatytas ir PPO taisyklių neatitinkančias įmonių pelno mokesčių lengvatas;

73. apgailestauja, kad JAV ir ES yra be reikalo įsitraukusios į turbūt didžiausią, sudėtingiausią ir brangiausią PPO istorijoje teisinį ginčą, susijusį su *Airbus* ir *Boeing* byla; ragina abi šalis padidinti konsultacijų aukščiausiu lygiu skaičių, kad būtų galima išnagrinėti galimybes pasiekti pragmatišką sprendimą, pagal kurį būtų vengiama be reikalo kreiptis į PPO;
74. pabrėžia, kad PPO byla dėl GMP jokia būdu neginčija Europos teisės aktų dėl biotechninių produktų patekimo į rinką leidimų, tačiau yra susijusi su pasenusiomis biotechninio įvertinimo procedūromis, kurios nuo Tarybos inicijuoto proceso pradžios jau buvo koreguotos;
75. pritaria ES sprendimui laikytis PPO sprendimo ir pakoreguoti 2003 m. teisės aktus dėl hormonų; siekia, kad būtų išspręsti nuolatiniai nesutarimai tarp JAV (ir Kanados) ir ES dėl tebesitęsiančio atsakomųjų priemonių taikymo, ir ragina JAV panaikinti nuo 1999 m. taikomas prekybos sankcijas Europos produktams;
76. apgailestauja, kad JAV vis dar neatsisakė savo antidempingo metodologijos (vadinamojo neutralizavimo), nors PPO vienareikšmiai pasmerkė šią praktiką byloje dėl paklodžių ir užvalkalų;
77. pabrėžia, kad PPO ginčų sprendimo sistema yra daugiašalės prekybos patikimumo ir nuspėjamumo užtikrinimo pagrindas; išreiškia savo susirūpinimą, kad kai kuriais atvejais JAV laikosi požiūrio, prieštaraujančio jų tarptautiniams įsipareigojimams, savo nuožiūra taikydama arba atsisakydama panaikinti teisės aktus, pažeidžiančius PPO įpareigojimus, ir taip daro didelę žalą ES ir trečiųjų šalių ekonomikai; todėl ragina JAV Kongresą labiau atsižvelgti į PPO ginčo sprendimo išvadas;

Kiti pasaulinės reikšmės klausimai

78. apgailestauja, kad į Ekonomikos iniciatyvą ir Darbo programą neįtraukti klausimai dėl bendradarbiavimo pinigų ir makroekonomikos politikos srityse; pakartotinai reiškia savo susirūpinimą dėl didelio dvilypio JAV federalinio biudžeto ir dabartinio biudžeto deficito galimo pavojingo poveikio pasaulio ekonomikai; todėl ragina Europos centrinį banką (ECB) ir Federalinį rezervą glaudžiau bendradarbiauti pasaulinės reikšmės pinigų politikos ir finansinio stabilumo klausimais;
79. pakartoja savo raginimą transatlantiniams partneriams bendrai dar kartą įvertinti vystymosi ir humanitarinės pagalbos strategijas ir priemones, įskaitant jų koordinavimą su Bretton Woods institucijomis, kad ES ir JAV galėtų veiksmingiau, darniau ir papildydamos viena kitą spręsti pasaulinio masto problemas, visų pirma mažinti skurdą, kovoti su užkrečiamosiomis ligomis ir aplinkos blogėjimu;
80. prašo Komisiją įvertinti galiojančias fondų ir programų priemones, susijusias su lėšų trečiosioms šalims bendroms ES ir JAV programoms skyrimu, siekiant sukurti veiksmingesnę ir našesnę procedūrą;
81. mano, kad turint vadinamąjį kultūrinį raktą galima prisidėti prie transatlantinių santykių gerinimo ir skatinti europiečių ir amerikiečių partnerystę bei jų tarpusavio supratimą;
82. ragina ES ir JAV partnerius palaikant savo ekonominius santykius atsižvelgti į kultūros ir

švietimo sektorių vaidmenį ir ypatumus;

83. todėl siūlo užmegzti transatlantinį dialogą kultūros srityje (įskaitant garso ir vaizdo sektoriuje) ir švietimo srityje, ir jis skatintų reguliarius pažangiosios praktikos ir patirties mainus, ypač susijusius su:
- a) kova prieš piratavimą ir klastojimą,
 - b) geresnių teisėtų garso ir vaizdo įrašų platinimo internetu sistemų naudojimu ir jų suderinamumu su autorių teisėmis ir autoriniu atlyginimu užtikrinimu,
 - c) JAV ir ES kino paveldo aktualinimu, ypač platinant informaciją apie Europos kiną Amerikoje, kur jis mažiau rodomas, siekiant skatinti abišalį supratimą,
 - d) priemonėmis, kuriomis skatinamas subalansuočiau platinti kinematografijos kūrinius, užkirsti kelią nesąžiningai konkurencijai arba piktnaudžiavimui dominuojančia padėtimi kai kuriose ES vidaus rinkose ir siekti pašalinti galimas teises arba faktines Europos garso ir vaizdo įrašų platinimo JAV kliūtis,
 - e) atitinkamų mechanizmų, kurie padėtų vystyti ir skatinti kultūrinį turizmą tarp dviejų žemynų, sukūrimu;
84. kalbėdamas apie švietimą, ragina šį dialogą sutelkti į:
- a) profesinės kvalifikacijos, ypač susijusios su meno disciplinomis, abipusio pripažinimo stiprinimą siekiant palengvinti vadinamųjų kultūros veikėjų judrumą ir menininkų mainus,
 - b) mokslinių tyrimų ir universiteto dėstytojų, mokslininkų ir studentų mainų skatinimą srityse, kurios padeda stiprinti ES ir JAV ekonominius ir mokslinius ryšius atsižvelgiant į jų bendradarbiavimo programą aukštojo mokslo ir profesinio lavinimo srityje¹;
 - c) tai, kad visuomenė suvoktų žinių ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi skatinimo svarbą;
85. primindamas EB sutarties 133 ir 151 straipsnius, mano, kad atsižvelgiant į garso ir vaizdo sektoriaus savitumą būtina, jog transatlantiniai mainai vyktų gerbiant ES kultūrinę ir kalbinę įvairovę; į tai atsižvelgdamas ragina įgyvendinti atitinkamas priemones, skirtas skatinti kultūrinei įvairovei skatinti ir labiau plėtoti kultūrinius mainus;
86. ragina Europos institucijas atkreipti savo partnerės JAV dėmesį į ES priemones, kuriomis remiama UNESCO konvencija dėl kultūrinės raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo;
87. pabrėžia, kad svarbu didžiausią dėmesį skirti duomenų apsaugos problemoms palaikant transatlantinius santykius; atkreipia dėmesį į tai, kad tam tikrais transatlantinių mainų aspektais stokojant duomenų apsaugos, reikia įvertinti tas sritis, kuriose informacijos mainai su trečiosiomis šalimis vyksta sėkmingai (pvz., saugaus uosto privatumo

¹ OL L 71, 2001 3 13, p. 8.

principus), kad veiksmingi sprendimai būtų pritaikyti ir kitoms sritims;

88. pritaria naujausiam Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) tyrimui, kuriame apibrėžta tolesnės ekonominės ES ir JAV integracijos makroekonominė nauda ir apytikriai apskaičiuota, kad, pašalinus patekimo į rinką, užsienio tiesioginių investicijų ir prekybos kliūtis, BVP *per capita* ES ir JAV atitinkamai išaugtų 2–3,5 proc. ir 1–3 proc.;
89. reikalauja, kad ES atliktų detalesnę ir platesnę studiją, skirtą: a) nustatyti ES ir JAV prekybos ir investicijų galiojančių tarifinių ir netarifinių kliūčių panaikinimo pasekmes; b) vienodai iširti teisės aktų suderinimo galimybę *ex ante* (būsimų reglamentų sulyginimas) ir *ex post* (abipusis esamų reglamentų pripažinimas); c) įvertinti ES ir JAV teisės aktų suderinimo poveikį trečiosioms šalims; d) iširti „reglamentavimo tilto“, pagal kurio nuostatas vieną kartą užregistruota prekė arba paslauga pripažįstama visoje transatlantinėje rinkoje, įgyvendinimo galimybes;

Transatlantiniai dialogai

90. pabrėžia transatlantinių dialogų svarbą stiprinant ES ir JAV tarpusavio ryšius; pažymi, kad su atitinkamų sričių pagrindinių klausimų sprendimu ir su naudinga pagalba transatlantinių ryšių, jų tikslų ir veiklos formavimu susiję dialogai žymia dalimi įtraukti į transatlantinę sprendimų priėmimo veiklą ir padeda užtikrinti, kad įvairiose srityse taikomos priemonės ypač gerai patenkintų tikruosius piliečių poreikius;
91. pažymi, kad Transatlantinis įstatymų leidėjų dialogas (TILD) padėjo stiprinti ES ir JAV tarpparlamentinius ryšius; pakartoja, kad reikia susieti TILD ir kitus NTA dialogus, *inter alia* įgyvendinant bendrai finansuojamas programas, skirtas teisės srities darbuotojų mainams, ir sukuriant nedidelį TILD sekretoriata;
92. pabrėžia, kad 2006 m. balandžio mėn. 18–21 d. Vienoje įvykusio 61-ojo TILD metu buvo patvirtinta, jog ES piliečiai turėtų nepaprastai daug privalumų, jeigu būtų panaikintos transatlantinių ekonominių santykių trukdžiai, ir pabrėžta, kad JAV ir ES santykiai turėtų būti atnaujinti pakeičiant esamą jų struktūrą ES ir JAV partnerystės susitarimu;
93. Atkreipia dėmesį į tai, kad buvo sėkmingai pakeista Transatlantinis verslo dialogo (TVD) forma, kad verslo indėlis siekiant stiprinti ekonominę partnerystę būtų veiksmingesnis;
94. pabrėžia, kad abi Transatlantiniame darbo dialoge dalyvaujančios šalys turi rodyti didesnę ir labiau matomą iniciatyvą formuojant atsakomasias priemones ir rekomendacijas bendrais klausimais; rekomenduoja, kad Transatlantinis darbo dialogas pagrindinį dėmesį į svarbiausias bendradarbiavimo sritis sutelktų laikydamasis labiau į sektorius orientuoto požiūrio;
95. pažymi, kad ES ir JAV mokslo ir technologijų susitarimas – svarbi ES ir JAV ryšių mokslo srityje skatinimo priemonė; ragina sukurti Transatlantinį mokslinių tyrimų dialogą, skirtą skatinti ir koordinuoti bendradarbiavimą ir naujas iniciatyvas su tam tikromis mokslo disciplinomis susijusiose mokslinių tyrimų srityse, nepatenkančiose į esamas struktūras;
96. pažymi, kad kiti transatlantiniai dialogai, kurių neapima oficialūs susitarimai, taip pat

padededa stiprinti ES ir JAV ryšius; rekomenduoja, kad būtų pakartotinai apsvartyta dabartinė transatlantinių dialogų struktūra ir įvertintos naujos perspektyvios glaudaus bendradarbiavimo sritys;

Europos Parlamento vaidmuo

97. pabrėžia, kad nors Ekonominėje iniciatyvoje apibrėžti uždaviniai visų pirma ir labiausiai liečia vykdomąją valdžią, siekiant visiškai integruotos transatlantinės rinkos pageidautinas aktyvus abiejų šalių įstatymų leidėjų dalyvavimas; pažymi, kad ES ir JAV aukščiausio lygio vadovų susitikimuose atitinkamai turėtų dalyvauti parlamentų atstovai, kurie į šį vykdomosios valdžios vadovaujamą administracinį procesą įneštų parlamentinį įnašą;
 98. ragina prieš kiekvieną aukščiausio lygio vadovų susitikimą surengti TILD ir vyresniųjų pareigūnų lygio grupės susitikimą, kad būtų pasikeista nuomonėmis aktualiais ekonomikos klausimais ir ypač dėl Darbo programos pažangos;
 99. rekomenduoja, kad bent jau Europos Parlamento pirmininkas ir JAV Kongreso vadovai dalyvautų kitame viršūnių susitikime ir kad Europos Parlamentas ir JAV Kongresas nuolatos prisidėtų rengiant būsimus ES ir JAV aukščiausio lygio vadovų susitikimus ir juose dalyvautų;
 100. pritaria pastangoms stiprinti TILD tarp Europos Parlamento ir JAV Kongreso, įskaitant visų pirma veiksmingos vadinamosios ankstyvojo įspėjimo ir pranešimų sistemos tarp parlamentinių komitetų abiejose Atlanto pusėse sukūrimą;
 101. prašo Atstovų rūmus apsvarstyti nuolatinės delegacijos sudarymo galimybę, kad būtų užtikrintas TLD tęstinumas; be to, turi būti taip pat sukurtas reguliarus dialogas tarp Europos Parlamento ir JAV Senato;
 102. ragina atsakingą komitetą 2007 m. biudžete numatyti lėšų, reikalingų nuolatinei oficialiai Europos Parlamento tarnybai Vašingtono federalinėje apygardoje įsteigti siekiant užtikrinti tinkamą Parlamento veiklos institucinį įtvirtinimą ir suteiktą galimybę gerinti EP ir Kongreso ryšius;
- ◦ ◦
103. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentui ir Kongresui.